

Prosjektrapport

IKT basert kompetanseutvikling i kommunene

Etablering av undervisnings-
og veiledningstilbud og oppbygging av
faglige nettverk

Rigmor Furu og Kirsten Eriksen

Tittel: IKT basert kompetanseutvikling i kommunene

NST-rapport: 03-2008

Prosjektleder: Rigmor Furu

Forfattere: Kirsten Eriksen og Rigmor Furu

ISBN: 978-82-92092-95-8

Dato: 31.03.2008

Antall sider: 26

Emneord: Kompetansebygging, IKT, virtuelle fagnett, nettbaserte kompetansetilbud, kommunehelsetjenesten, helse- og sosialarbeidere

Conclusions: The report describes the activities going on in 2007 of developing different elearning programs presented in the elearning portal www.helsekompetanse.no. The portal is developed and owned by the Norwegian Centre of Telemedicine (NST). In collaboration with experts from the municipalities, Universities, Colleges and Centers of Expertise in Norway new net based courses, virtual networks and educational programs via videoconferencing are developed in due to offer them to health and social workers.

Utgiver: Nasjonalt senter for telemedisin
Universitetssykehuset Nord-Norge
Postboks 35
9038 Tromsø
Telefon: 77 75 40 00
E-post: info@telemed.no
Internett: www.telemed.no
www.helsekompetanse.no

Det kan fritt kopieres fra denne rapporten hvis kilden oppgis. Brukeren oppfordres til å oppgi rapportens navn, nummer, samt at den er utgitt av Nasjonalt senter for telemedisin og at rapporten i sin helhet er tilgjengelig på www.telemed.no.

© 2008 Nasjonalt senter for telemedisin

English summary

Title: Developing competence in the municipalities by using ICT

Abstract:

The report describes the different eLearning programmes developed last year of the Norwegian Centre of Telemedicine, in collaboration with the experts from the municipalities, Universities, Colleges and Centres of Expertise. The Norwegian eLearning portal www.helsekompetanse.no is the portal dedicated to the health and social sector.

Forord

Rapporten er skrevet til Sosial- og Helsedirektoratet for å beskrive det arbeidet som Nasjonalt senter for telemedisin (NST) har utført i 2007 for å etablere IKT baserte undervisnings- og veiledningstilbud og faglige nettverk i kommunehelsetjenesten.

Innhold

1.	Innledning	9
1.1	Mandat	10
2.	Nettbasert kompetanseutvikling.....	10
2.1	Fokusområder og satsning mot kommunene i 2007	11
2.1.1	Tematiserte videokonferanseforelesninger	11
2.1.2	Nettbaserte kurs/videreutdanninger	13
2.1.3	Virtuelle fagnettverk	17
2.1.4	Kurs i bruk av teknologi	20
2.1.5	Presentasjoner og markedsføring.....	21
2.1.6	Samarbeidspartnere	22
3.	Videreføring av pågående aktiviteter	22
3.1	Nye aktiviteter for 2008	22
4.	Oppsummering	24

1. Innledning

Helse og Omsorgs Departementet har i over 7 år bidratt med basisfinansiering over Statsbudsjettet til Nasjonalt senter for telemedisin (NST) for å stimulere til spredning av kompetanse med bruk av IKT i helse- og sosialsektoren.

Denne basisfinansiering har bidratt til en økende oppslutning og deltakelse fra kommunene. Bruk av IKT har også bidratt til at helsearbeidere fra spesialisthelsetjenesten og fra kommunehelsetjenesten deltar i de samme kompetanseprogram, og det utveksles erfaring og kunnskap på tvers av linjenivå. Dette betyr at det er kunstig å lage et skille i denne rapport på hva som er program til pleie og omsorgssektoren i kommunene og spesialisthelsetjenesten.

Med tilførsel av ny kompetanse har helse- og sosialarbeidere i kommunene, blitt aktive initiativtakere i å utvikle nye kompetanseprogram som de bidrar med i det nasjonale nettverket. Et eksempel på dette er Bjønnesåsen Bo og behandlingssenter i Nøtterøy kommune. De har bygget opp et fagprogram innen fagområdet demens, hvor det har vært stor tilslutning og deltakelse.

Et stort antall kompetansemiljø som blant annet Nasjonalt kompetansesenter for aldring og helse, Frambu, Autismeenheten i Oslo, Høyskolen i Bergen, rehabiliteringstjenesten og habiliteringstjenesten har vært viktige bidragsytere i videokonferanseoverførte temaforelesninger. Til sammen har 96 kommuner deltatt i temaforelesningene. Deltakere fra hvert sted har variert fra 3- 40 helsearbeidere i hvert videokonferansesstudio.

Når en bruker IKT til kompetansebygging, brytes skiller ned mellom linjenivåene og også mellom land. Kompetanseprogram på tvers av landegrensene i Norden ble satt i system i 2006. 378 deltakere fra Norge, Sverige, Island, Åland, Finland og Danmark deltok i et felles kompetanseprogram med fokus på funksjonshemming. Satsningen ble utvidet i 2007 og det ble etablert et kompetansenettverk mellom kommunene på Island, Grønland, Færøyene og Norge. Dette kompetansenettverket utvides nå til også å gjelde veiledning mellom kompetansesentra og den enkelte kommune.

Lær demens med bredbånd er et eksempel på et nettbasert læringsprogram som er tilrettelagt for helsearbeidere som arbeider i kommunene. Til sammen har 91 helsearbeidere som arbeider i hjemmebasert omsorg og på sykehjem gjennomført dette nettbaserte læringsprogrammet.

Et annet nettbasert kurs, "Aldring med funksjonshemming. Bevegelse i et livsløpsperspektiv", er utviklet for helsearbeidere (tverrfaglig) som arbeider med rehabilitering av eldre mennesker. Hittil har 56 helse- og omsorgsarbeidere gjennomført kurset.

Flere helsearbeidere ønsker å delta i virtuelle fagnettverk. Både innenfor geriatri og geriatrisk rehabilitering deltar det helsearbeidere fra kommune- og spesialisthelsetjeneste i samme fagnettverk. Målet er at deltakelse skal bidra til å styrke faglig kompetanse og tverrfaglig samarbeid for å gi et best mulig tjenestetilbud til pasientene.

Hjemmesiden www.ringerinett.no er utviklet innenfor fagområdet demens. I tillegg til informasjon om demenssykdommer og pårørendes situasjon, er det tilgjengelig et åpent diskusjonsforum. I 2007 var det 33198 treff på hjemmesiden.

www.undervisningssykehjem.net er en felles hjemmeside for alle undervisningssykehjemmene i Norge. Her finnes informasjon om undervisningssykehjemmene som skal være ressursentra for undervisning, fagutvikling og forskning i sykehjem og de kommunale helse- og omsorgstjenestene.

1.1 Mandat

Sosial- og helsedirektoratet ga i 2007 til NST et tilskudd pålydende kr 965 000 til IKT basert kompetanseutvikling i kommunene over kapittel 0724.60 på Statsbudsjettet for 2005. I tildelingsbrevet står det at tilskuddet er ment å skulle dekke utgifter til IKT basert undervisning, veiledning og faglig nettverksbygging rettet mot ansatte i pleie- og omsorgstjenesten.

Viser for øvrig til statusrapport fra 2002¹, 2003² og 2004³ og 2005⁴. Fra 2004 har dette vært en fast satsning beskrevet i Statsbudsjettet.

2. Nettbasert kompetanseutvikling

Nasjonalt senter for telemedisin har bygget opp en tjeneste som er organisert i en egen aktivitet Nettbasert Kompetanseutvikling (NKU). Formålet er å bidra til at helse- og sosialarbeidere, pasienter og pårørende tar i bruk IKT til kompetansebygging. Organiseringen er over flere år utviklet i samarbeid med helse og -sosialarbeidere fra praksisfeltet, kompetansesentra, og fagforeninger for å sikre at løsningen er tilpasset brukernes behov. Den nasjonale elæringsportalen www.helsekompetanse.no danner basis for tjenesten, og er et verktøy for utvikling og gjennomføring av nettbaserte kompetansetilbud som angår undervisning, kurs, etter- og videreutdanning, veiledning og fagnettverk. Læringsportalen fremstår som en helhetlig løsning hvor en har mulighet for å utvikle nye kompetansetilbud og gjennomføre kurs og opplæring i en og samme løsning.

¹ Furu, Rigmor og Eriksen, Kirsten: (2002) Statusrapport for 2002 og plan for videreføring av arbeidet i 2003. Prosjekt: IKT basert kompetanseutvikling i kommunene. Nasjonalt senter for telemedisin 31. 03. 2003.

² Furu, Rigmor (2003): Statusrapport for 2003: IKT basert kompetanseutvikling i kommunene; Etablering av veilednings- og undervisningstilbud og oppbygging av faglige nettverk. Nasjonalt senter for telemedisin, Tromsø, 31. 03. 2004.

³ Furu, Rigmor (2004): Statusrapport for 2004: IKT basert kompetanseutvikling i kommunene. Etablering av veilednings- og undervisningstilbud og oppbygging av faglige nettverk. Nasjonalt senter for telemedisin, Tromsø, 31. 03. 2005.

⁴ Furu, Rigmor og Eriksen, Kirsten (2006): Statusrapport for 2005. IKT basert kompetanseutvikling i kommunene. Etablering av undervisnings- og veiledningstilbud og oppbygging av faglige nettverk. Nasjonalt senter for telemedisin, Tromsø 31. 03. 2006.

Tekniske system er kun et hjelpemiddel for måloppnåelse. Disse kan ikke stå alene uten menneskelig rådgivning, veiledning og support koblet sammen i en helhet.

NKU sin flerfaglige kjernekompetanse består av teknologi (web og videokonferanse), helsefag, medievitenskap, pedagogikk og markedsføring. Kjernekompetansen dekker nivåene som må til for å gjøre helsekompetanse.no til et elæringsverktøy for helse- og sosialsektoren. Vårt virksomhetsfelt er en kontinuerlig prosess som favner alle faser fra ide- kartlegging – planlegging – utvikling – implementering – evaluering og support.

2.1 Fokusområder og satsning mot kommunene i 2007

Gjennom www.helsekompetanse.no tilbyr NST undervisning via videokonferanser, nettbaserte kurs og virtuelle fagnett og til helse- og sosialarbeidere i kommunehelsetjenesten. Kompetansetilbudene har en iboende fleksibilitet for å benytte ulike IKT verktøy for gjennomføring. Internetteknologi og videokonferanse er benyttet som teknologiformer sammen med fysiske samlinger.

Kompetansetilbudene kan framstilles slik:

- a) Tematiserte videokonferanseforelesninger
- b) Nettbaserte kurs/videreutdanninger
- c) Virtuelle fagnettverk
- d) Hjemmesider

2.1.1 Tematiserte videokonferanseforelesninger

En stort utvalg av tematiserte forelesninger er gjennomført via videokonferanse i 2007. Mange av forelesningene er streamet online (lagret digitalt) i www.helsekompetanse.no, slik at de som ikke kan delta på forelesningen i nåtid har mulighet til å følge den i ettertid.

Oversikt over undervisningsprogram rettet mot kommunene i 2007

Autisme (3 forelesninger)

Programansvarlig: Autisemeenheten i Oslo

Målgruppe: Åpne forelesninger for ansatte i autismeomsorgen og andre interesserte

Barnehabilitering. Barn med kronisk somatisk sykdom. (2 forelesninger)

Programansvarlig: St. Olav

Målgruppe: Tverrfaglig personell i barneavdelinger og kommunalt hjelpeapparat.

Demens (6 forelesninger)

Programansvarlig: Bjønnesåsen Bo- og Behandlingscenter

Målgruppe: Åpen sending for helsepersonell, tverrfaglig

Dialyse (8 forelesninger)

Programansvarlig: UNN v/dialyseavdelinga

Målgruppe: Åpen sending for personell fra dialyseavdelinger og andre interesserte

Fosen (7 forelesninger)

Programansvarlig: Fosen-samarbeidet

Målgruppe: Interkommunalt samarbeid i Fosen-distriktet, Nord-Trøndelag

Frambu senter for sjeldne funksjonshemninger (4 forelesninger)

Programansvarlig: Frambu

Målgruppe: Fagpersoner fra helse-, skole- og barnehagesektor, samt foreldre, søsken og andre interesserte

Fysioterapiundervisning (8 forelesninger)

Programansvarlig: Haukeland og UNN

Målgruppe: Åpen sending for fysioterapeuter

LMS (Lærings- og mestringssentra) i Midt-Norge (6 forelesninger)

Programansvarlig: LMS Midt-Norge

Målgruppe: nettverkssendinger for ledere av LMS i Midt-Norge

Habilitering (2 forelesninger)

Programansvarlig: Habiliteringstjenesten for voksne i Sør-Trøndelag

Målgruppe: Ansatte i primær- og spesialisthelsetjenesten som arbeider med habilitering, utviklingshemmede og psykiske lidelser

Lær demens med bredbånd (14 forelesninger)

Programansvarlig: Bjønnesåsen bo- og behandlingssenter, Nøtterøy og NST

Målgruppe: Deltakere på nettbasert kurs. Ansatte i hjemmebaserte tjenester

Læring og mestring i Norge (8 forelesninger)

Programansvarlig: Nasjonalt kompetansesenter for læring og mestring ved kronisk sykdom,

Målgruppe: Tverrfaglig helsepersonell, pasienter og pårørende

Psykiatri for tverrfaglig helsepersonell i 1. og 2. linjehelsetjenesten (3 forelesninger)

Programansvarlig: UNN/ Åsgård sykehus

Målgruppe: Åpen sending for helsepersonell, tverrfaglig

Resurssenter om vold, traumatisk stress og selvmordsforebygging, region Nord (14 forelesninger)

Programansvarlig: RVTS region Nord

Målgruppe: Åpen sending for alle som arbeider med flyktninger og selvmordsforebygging

Profesjonell tilrettelegging for støtte, kontakt og aktivitet på fritiden (6 forelesninger)

Programmet er et samarbeid mellom Høgskolen i Bergen og Nasjonalt senter for telemedisin i forbindelse med gjennomføring av Videreutdanning i organisering og veiledning av støttekontakter, avlastere og frivillige, webadresse www.hib.no/studier/evu/

Programansvarlig: Høgskolen i Bergen

Målgruppe: Forelesningene er i utgangspunktet åpne for alle interesserte. Undervisningen retter seg spesielt mot de som har oppgaver med å tilrettelegge fritid for mennesker med spesielle behov

Rehabilitering av eldre (3 forelesinger)

Programansvarlig: Områdegeriatrisk tjeneste Finnsnes og Høgskolen i Tromsø

Målgruppe: deltakere i rehabiliteringsnettverket Midt-Troms

Tirsdagsforelesninger i sykepleie (10 forelesninger)

Programansvarlig: St.Olav

Målgruppe: Sykepleiere, tverrfaglig

Nordiskt samarbete i hjälpmedelområdet - en resurs för framtiden (16 forelesninger)

Programmet er utarbeidet av Nordiskt utvecklingscenter för handikapphjälpmedel (NUH)

som er en dotterinstitusjon under Nordiska samarbetsorganet för handikappfrågor (NSH)

Målgruppe: Hjälpmiddel-konsulenter, de som arbeider med hjælpmedel och olika lösningar för personer med funktionsnedsettelser.

Spiseforstyrrelser (2 forelesninger)

Programmet er utarbeidet i et samarbeid mellom Regionalt senter for spiseforstyrrelser, UNN og Regionalt kompetanseteam for spiseforstyrrelser, Nordland.

Målgruppe: Alle som arbeider med barn og voksne med alvorlige spiseforstyrrelser

Vest-Norden kompetanseprogram (3 forelesninger)

Programansvarlig: Nordiska Samarbetsorganet för handikappfrågor og NST

Målgruppe: helse- og sosialarbeidere i utvalgte kommuner i Norge, Skandinavia, Grønland, Færøyene og Island

Deltakende kommuner i 2007:

Totalt 96 steder hvor tilbud rettet mot kommunal sektor har benyttet videokonferansestudioer.

Disse tallene er basert på kartlegging av deltakende studioer f.o.m. mai 2007 t.o.m. desember 2007. Oversikten er ikke fullstendig fordi det i tidsrommet f.o.m. januar 2007 t.o.m. april 2007 ble benyttet ekstern aktør ble benyttet til oppkopling av videokonferansene. Studiooversikten fra mai til desember 2007 er basert på NST's statistikk. Dette betyr at flere kommuner enn følgende oversikt kan ha deltatt fordi den ikke dekker hele året. Se oversikt over deltakerstudio i vedlegg 1.

2.1.2 Nettbaserte kurs/videreutdanninger

Flere nettbaserte kurs/videreutdanninger og kompetanseprogram er tilrettelagt spesielt for helse- og sosialarbeidere i kommunene.

Videreutdanning i organisering og veiledning av støttekontakter, avlastere og frivillige.

Et desentralisert, nettbasert studium ved Høgskolen i Bergen som går over 1 år. I tillegg til tre lokale samlinger benyttes studiestøttesystemet It's Learning og videokonferanser.

Mål: Studiet skal kvalifisere til å utvikle fleksible og stabile tiltak og løsninger på tvers av profesjons- og sektorgrenser for mennesker med behov for bistand for å få en meningsfull fritid. Målet er å benytte IKT i gjennomføringen av studiet.

Målgruppe: Sosial-, kultur- og helsearbeidere, pedagoger samt andre med tilsvarende bakgrunn og oppgaver.

Fagansvarlig: Høgskolen i Bergen

Faginnhold: Hovedemner innenfor velferdspolitik, tiltak og tjenester på individuelt og kollektivt nivå, organisering, rekruttering, veiledning av ikke-profesjonelle, opplæring og informasjon.

Resultater: I løpet av 2007 ble det gjennomført 5 åpne videokonferanseforelesninger som hver gang bestod av to timers undervisning.

NST har i samarbeid med Høgskolen i Bergen hatt ansvar for planlegging, organisering og gjennomføring av fem åpne forelesninger via videokonferanse i forbindelse med videreutdanningen. De åpne forelesningene er ikke obligatoriske for studentene. Kollegaer fra studentenes arbeidssted og andre interesserte har også deltatt på forelesningene.

Undervisningsprogrammet er utarbeidet i et samarbeid mellom Høgskolen i Bergen og Nasjonalt senter for telemedisin i forbindelse med gjennomføring av Videreutdanning i Organisering og veiledning av støttekontakter, avlastere og frivillige, se for øvrig webadresse: www.hib.no/studier/evu/

Undervisningsprogrammet heter: "Profesjonell tilrettelegging for støtte, kontakt og aktivitet på fritiden". Annonsering og påmelding gjøres elektronisk gjennom www.helsekompetanse.no.

DATO	KODE	STED	TEMA	FORELESER
12.02.07	PROF01	Ditt VK-studio/Tromsø	Velferdsstat og frivillighet	Elisabeth Valmyr Bania, Høgskolen i Tromsø e-post: evb@hitos.no
26.02.07	PROF02	Ditt VK-studio Kristiansand	Fritid med bistand – en metode for inkludering i frivillige lag og organisasjoner	Anders Midtsundstad, e-post: anders.midtsundstad@kristiansand.kommune.no
26.03.07	PROF03	Ditt VK-studio/ Førde	Fysisk aktivitet som behandlingsmetode for personer med rusrelaterte problemer og psykiske lidelser	Harald Munkvold, Ruskoordinator for Sogn og Fjordane e-post: harald.munkvold@helseforde.no
21.05.07	PROF04	Ditt VK-studio/ Bergen	Frivillighetssentralen - Utfordringer og muligheter i samarbeid med frivillig sektor	Geir Dale, daglig leder i Arna frivillighetssentral e-post: arnafriv@online.no
27.08.07	PROF05	Ditt VK-studio/ Bergen	Rekruttering og opplæring	Kristin Andersen Soldal, Høgskolen I Bergen e-post: kristin.soldal@hib.no

På videokonferanseforelesningene deltok studenter i studio spredt rundt omkring fra hele landet. Antall deltagende studio slik de fordelte seg på de fem sendingene:

Sending Nr.	Antall studio og pc
1	12 + 1 pc
2	12 + 1 pc
3	12 + 1 pc
4	9
5	11

Studentene hadde mulighet til å følge videokonferanseforelesningene via sitt lokale videokonferansestudio i kommunen eller fra sin pc på arbeidsplassen eller hjemme. Informasjon om Videokonferanseforelesningene ble markedsført i It`s learning, på NST`s hjemmeside www.telemed.no og i eLæringsportal www.helsekompetanse.no. NST og Høgskolen i Bergen og NST har hele tiden samarbeidet tett om gjennomføringen av videokonferansesendingene. Det ble gjort videoopptak (streaming) av de tre første forelesningene slik at de i etterkant kunne legges ut i læringsplattformen It`s Learning.

Tilbakemeldingene fra Høgskolen i Bergen er at de vil spille inn korte forelesninger på dvd og bruke disse istedenfor videooverførte forelesninger. De vil derfor ikke benytte videokonferanser og NST til gjennomføring av neste videreutdanning i 2008.

Læringsprogram: Lær demens med bredbånd.

Et nettbasert læringsprogram med varighet 7 mnd.

Mål: Målet er å bedre samarbeidet mellom helsearbeidere i hjemmebaserte tjenester og sykehjem og pårørende til personer med demens.

Målgruppe: Læringsprogrammet retter seg først og fremst til ansatte (tverrfaglig) i hjemmebaserte tjenester, men passer også for helsearbeidere som arbeider i institusjoner (sykehjem).

Gjennomføring: Tidligere har 63 helsearbeidere gjennomført dette kurset. I 2007/2008 har 28 helsearbeidere gjennomført læringsprogrammet (avsluttet mars 2008). Læringsprogrammet har ei fysisk samling i starten, ellers foregår samarbeidet via Internet og videokonferanser. Kurset er godkjent for 15 studiepoeng i høgskolesystemet (Høgskolen i Vestfold). Kurset er godkjent til klinisk stige med 80 timer av Norsk Sykepleierforbund (NSF) og Fagforbundet.

Eier av kurset: Nasjonalt kompetansesenter for aldring og helse

Fagansvarlig: Anne Britt Kjeldsberg, Bønnesåsen Bo- og Behandlingscenter i Nøtterøy kommune.

Resultater: NST har sammen med Bønnesåsen Bo- og behandlingssenter og Nasjonalt Kompetansesenter for Aldring og helse samarbeidet tett om planlegging, organisering og gjennomføring av kurset. I 2007/2008 har 28 helsearbeidere deltatt fra kommunene Nøtterøy, Andenes, Øksnes, Hadsel, Sortland og Bø i Vesterålen.

NST`s rolle i gjennomføringen av læringsprogrammet er å synliggjøre for studentene mulighetene med eLæring og gi opplæring og support i bruk av IKT verktøyene. NST tilbyr teknisk og pedagogisk opplæring og veiledning i bruk av læringsverktøyene Internett og videokonferanse til både kursdeltakere og kursledere. NST har også gitt kurslederne opplæring i bruk av administratorfunksjoner til kurset, som har resultert i at kurslederne selv utfører nødvendige oppdateringer og redigeringer av kursinnholdet underveis. Helsearbeiderne som deltar i pågående kurs viser stort engasjement som studenter, noe som synliggjøres ved stor aktivitet i diskusjonsforumet, med diskusjoner av aktuelle problemstillinger fra egen praksis.

Etter kontakt fra en engasjert leder ved Regionalt kontor for kompetanseutvikling i Vesteråsregionen, ble hele fem kommuner fra Vesterålen med 25 helsearbeidere med på læringsprogrammet i 2007/2008.

Inntil mars 2008 har det deltatt 91 helsearbeidere fra 21 kommuner på læringsprogrammet Lær demens med bredbånd. Brosjyre for informasjon om kurset kan lastes ned fra www.helsekompetanse.no og hjemmesiden til Nasjonalt kompetansesenter for aldring og helse: <http://www.aldringoghelse.no/PDF/bredbandkurset%202005.pdf>

Kurs: Aldring med funksjonshemming. Bevegelse i et livsløpsperspektiv.

Kurset er utviklet i samarbeid mellom Nasjonalt Kompetansesenter for Aldring og helse og NST. Kurset er nettbasert og går over tre uker. Kurset avsluttes med en dag med praktiske øvelser som gjennomføres av lokal veileder.

Mål: Gi helsepersonell en bedre forståelse av de bevegelsesproblemer disse personer står overfor, og fokusere på tiltak som kan bidra positivt i den prosessen de er i.

Målgruppe: Tverrfaglig personale som arbeider med denne pasientgruppen i kommunene.

Innhold: Bobath konseptet, temaene motorisk kontroll, systemkontroll, plastisitet.

Animasjoner, filmer og diskusjonsforum.

Fagansvarlig: Helge Hæstad, Universitetssykehuset Nord-Norge (UNN)

Eier av kurset: Nasjonalt kompetansesenter for Aldring og Helse

Resultater: I 2007 deltok 27 helsearbeidere fra tre kommuner på kurset. To lokale veiledere ble engasjert fra Helgeland Rehabiliteringssenter og Steffensrud Rehabiliteringssenter i Gjøvik. Veilederne i samarbeid med fagansvarlig på kurset hadde veilederne ansvar for gjennomføring av praktiske øvelser lokalt og bidro aktivt i fagdiskusjonene i kursets diskusjonsforum. Nasjonalt kompetansesenter for Aldring og Helse administrerer kurset. NST bidrar med teknisk support, pedagogisk tilrettelegging og opplæring i bruk av IKT-verktøyene. Det arbeides nå med å finne flere lokale veiledere som kan bidra i neste kurs. Neste kurs planlegges gjennomført våren 2008.

Det er utarbeidet en brosjyre for kurset som benyttes til markedsføring. Den kan lastes ned fra hjemmesiden til Nasjonalt kompetansesenter for aldring og helse: www.aldringoghelse.no

Nettbasert kurs: Videokonferanse på 1-2-3

Mål: Utvikle et nettbasert kurs om bruk av videokonferanse for helse- og sosialpersonell

Målgruppe: Først og fremst helse- og sosialpersonell i kommunehelsetjenesten, men også for andre interesserte

Innhold: Kort innføring i hva videokonferanse er, hva du kan benytte det til og hvordan du kommer i gang

Resultater: Kurset er under utvikling og ferdigstilles i april 2008. Kurset skal være gratis for alle. Målet er at flere helsearbeidere i kommunene skal lære å bruke videokonferanse til undervisnings- og veiledningsformål. Faglige nettverk kan bygges opp ved hjelp av videokonferansteknologi. Ansatte ved Nettbasert kompetanseutvikling (NST) har utviklet innholdet i kurset. Kurset gir en enkel innføring i bruk, slik at terskelen for å lære seg videokonferanse skal være minimal. Gjennom tre moduler er kurset bygd opp slik:

- Modul 1: Hva er videokonferanse?
- Modul 2: Nødvendig utstyr og pedagogisk tilrettelegging
- Modul 3: Hvordan komme i gang?

Kurset utvikles i læringsportal www.helsekompetanse.no. Gjennom bruk av kortfilmer, bilder og tekst visualiseres innholdet slik at det kan skape interesse, engasjement og læring. Kurset har ingen tester eller eksamener, og skal være enkel å gjennomføre. Når kurset er ferdig utviklet, er markedsføring til brukerne viktig. NST ønsker med dette kurset å inspirere helse- og sosialpersonell til å lære bruk av videokonferanse, og se de mulighetene som ligger i verktøyet for nettverks- og kompetansebygging.

2.1.3 Virtuelle fagnettverk

I de siste årene er virtuelle fagnettverk eller nettbaserte møteplasser blitt mer etterspurt. Flere kommuner i Helse Nord har bygget fagnettverk sammen og fungerer i dag som interkommunale kompetansenettverk hvor helsepersonell deler på kunnskap og erfaringer. Et praksisfellesskap på nettet kan bidra til at helsepersonell i kommunene får mulighet til deltakelse i et faglig fellesskap med andre som arbeider innenfor samme fagområde. I noen fagnettverk deltar helsearbeidere fra både kommune- og spesialisthelsetjenesten i samme nettverk, og samarbeider om samme fagområde. Deltakelse i virtuelle fagnettverk kan bidra til bedre kontinuitet i tjenesten og samarbeid innad og mellom nivåene i helsetjenesten, og til å styrke faglig kompetanse gjennom erfarings- og kompetanseutveksling. NST har i samarbeid med ulike fagmiljø utviklet flere virtuelle fagnettverk for helse- og sosialpersonell, og ønsker i det videre arbeidet å sette enda større fokus på evaluering og forskning på området for å få resultater om effekter og gevinster ved deltakelse.

Fagnett: Rakel (Redskap for Autismenettverk og Kompetanseheving med Elektroniske Løsninger)

Mål: Prøve ut elektroniske løsninger til eksisterende nettverk og arbeidsformer, og integrere IKT-løsninger i det brukerrettede og prosjektorienterte arbeidet i Autismenettverket. Vurdere IKT's elektroniske muligheter og begrensinger i forhold til brukernes behov, hensiktsmessighet, personvern, juridiske og sikkerhetsmessige sider. På grunnlag av evaluering av pilotene, beskrive gode IKT-modeller for bruk innen Autismenettverket.

Målgruppe: Fagfolk innenfor Autismenettverket og familie/pårørende tilknyttet nettverket ved Huseby kompetansesenter i Oslo (Knutepunkt for personer med synshemming og autisme eller autismerelaterte vansker) og samarbeidende kommuner.

Innhold: Eget diskusjonsforum for fagfolk (fagnettverk), eget diskusjonsforum for familier (familienettverk) med mulighet for innsyn og diskusjon i hverandres nettverk, prosjektinformasjon, veiviser for deltakelse i gruppediskusjoner, regler for nett-etikette, nyhetsside.

Fagansvarlig: Autismeenheten i Oslo

Resultater: Prosjekt Rakel startet i 2003 og ble avsluttet 2006. Prosjektet gjennomførte fire piloter. I prosjektperioden ble det benyttet både videokonferanse- og Internett teknologi som samarbeidsmodeller mellom kompetansesentra og kommuner. Evaluering er gjennomført med spørreskjema til 30 deltakere i fagnettverket, og noen av disse er også blitt intervjuet. Evalueringsrapporten heter "Rakel. Redskap for Autismenettverk og kompetanseheving med bruk av elektroniske løsninger"⁵.

⁵ Johansen, Magnar, Ytterland, Vegard, Furu, Rigmor og Tot, Zoltan (2007): *RAKEL. Redskap for Autismenettverk og kompetanseheving med bruk av elektroniske løsninger*. Rapport nr. 2.2007. Autismeenheten. Nasjonalt kompetansesenter for autismespekterforstyrrelser. Prosjektrapport 2003-2006.

Oppsummering av rapporten er at til tross for at prosjekt Rakel har hatt et lite omfang og få deltakere, har prosjektet gitt verdifulle erfaringer som kan gi retning for bruk av videokonferanse og nettbaserte møteplasser i det faglige arbeidet med brukerne. Resultater fra prosjektet viser at deltakelse i fagnett og bruk av nettmøteplass for utveksling av erfaringer, faglige drøftinger og refleksjoner ser ut til å være mest hensiktsmessig og meningsfullt når arbeidet knyttes til konkrete brukere. Ved etablering av virtuelle nettverk mellom fagmiljøer/-personer eller familier, er det en rekke forutsetninger som bør oppfylles for at det skal bli benyttet aktivt av deltakerne. Etablering av lukkede fagnett kan være nyttige og interessante diskusjonsarenaer for fagfolk som arbeider mye alene, både i kommune- og spesialisthelsetjenesten, men også for å skape en arena for forsknings- og fagutviklingsarbeid i fagområder med små og spredte fagmiljø. Det kan utvikles nettmøteplasser for fagutviklingsarbeid og prosjekter innenfor fagområdet autisme, både innad og på tvers av helseregionene. Slik kan anvendelse av teknologi legge til rette for nye muligheter for kompetanseutveksling og samarbeid på tvers av fagmiljø og linjenivå, til det beste for brukerne (Johansen, Ytterland, Furu & Tot 2007).

Fagnett: Kompetanseprogram i geriatri

Et regionalt fagnett i spesialisthelsetjenesten i Helse Nord. Geriatrik avdeling ved Universitetssykehuset Nord Norge, har ansvaret for Kompetanseprogram i geriatri, et klinisk orientert program over to år. Kompetanseprogrammet ble etablert for første gang i 2005-2007 og startet opp igjen for nye brukere i 2007-2008.

Mål: Målet med realiseringen av regional geriatriplan er å styrke kompetansen innen geriatri og rehabilitering, og få til tverrfaglig tilnærming i og mellom linjenivåene. Fagnettet skal etablere, vitalisere og styrke nettverk mellom deltakerne ved å styrke fagidentiteten til den enkelte deltaker, samt styrke sammenheng mellom de deltagende fagmiljø i sykehus og kommuner.

Målgruppe: Helsearbeidere er tverrfaglig representert og arbeider med eldre mennesker i spesialist- og kommunehelsetjeneste

Innhold: Medlemsliste, litteraturliste, linker, ordbok, forelesningsbank, diskusjonsforum

Fagansvarlig: Universitetssykehuset i Nord-Norge (UNN)

Resultater: Fagnettet er en del av et kompetanseprogram som også består av fysiske nettverkssamlinger og bruk av videokonferanse. Per 2006 var 57 helsearbeidere fra spesialisthelsetjenesten medlemmer av fagnettet representert fra ti kommuner. Fra 2007 ble ytterligere 100 helsearbeidere deltakere av kompetanseprogrammet slik at deltakerne representerte både kommune- og spesialisthelsetjenesten. NST har bidratt med opplæring av helsearbeiderne i bruk av fagnettet og har ansvar for teknisk support. Faglig ansvarlig har gitt helsearbeiderne oppgaver i form av miniprojekter på sin arbeidsplass. Helsearbeiderne har i diskusjonsforumet presentert for hverandre prosjekter de ønsker å arbeide med på sin arbeidsplass. En slik måte å dele erfaringer og kunnskaper med hverandre på helsearbeiderne opplever helsearbeiderne som meningsfullt og engasjerende. Deltakelse i fagnettet har gitt helsearbeiderne mulighet til å lære mer om hverandres arbeidsplasser og gjennom samarbeid og erfaringsutveksling satt fokus på tverrfaglig samarbeid i eldreomsorgen.

Fagnett: Sa-Do (Saksbehandling og dokumentasjon i pleie- og omsorgstjenesten)

Mål: At pasienter og brukere opplever tjenestetilbudet som helhetlig, sammenhengende og koordinert

Målgruppe: Alle som arbeider med saksbehandling i pleie- og omsorgstjenesten i et interkommunalt samarbeid mellom 10 kommuner i Midt-Troms

Innhold: Fagområdene innen saksbehandling og dokumentasjon er tema innen forvaltning, saksbehandling, dokumentasjon og informasjonsutveksling. Fagnettet inneholder en kompetansebank der nettverket kan dele kompetanse, kunnskaper og erfaringer. Fagnettet inneholder også metodesamling, litteratursamling, presentasjon av deltakende kommuner, presentasjon av de ulike tjenesteområder, samarbeidspartnere og deltakere. Fagnettet inneholder også diskusjonsforum.

Fagansvarlig: Leder av Løkta. Løkta er en interkommunal kvalitetsutviklingsenhet for helse- og sosialtjenesten i Midt-Troms.

Resultater: NST har ansvar for teknisk support av fagnettet. Rapport⁶ for Sa-Do ble utarbeidet i 2006. Pr. i dag er det 91 deltakere i fagnettet. I 2007 har det ikke vært så stor aktivitet i fagnettet, og de fagansvarlige har vært sykemeldt. Leder av Løkta har overtatt det faglige ansvaret for fagnettet i 2008, og har som mål å bidra til at det igjen skapes aktivitet på møteplassen. Nytt faginnhold legges kontinuerlig inn i fagnettet, og ny nettverkssamling for deltakerne ble gjennomført i mars 2008.

Fagnett: Regine (Rehabilitering-geriatri-nettverk)

Er et etablert rehabiliteringsnettverk i Midt-Troms. Et interkommunalt samarbeid mellom ti kommuner innen fagområdet geriatrik rehabilitering

Målgruppe: Helsearbeidere som arbeider med rehabilitering av eldre mennesker

Mål: Bedre mulighetene for kommunikasjon, samhandling og samarbeid innad i kommunene, på tvers av kommunene og mellom nivåene innen geriatrik rehabilitering.

Fagansvarlig: Områdegeriatrik tjeneste, Lenvik kommune

Innhold: Medlemsliste, prosjektbeskrivelse, undervisningsprogram, forelesningsbank, informasjon om hospitering, informasjon om videokonferansene, lenkebank, diskusjonsforum

Resultater: I 2007 utviklet NST fagnett Regine i samarbeid med prosjektleder ved Områdegeriatrik tjeneste i Lenvik kommune og Høgskolen i Tromsø. Regine er del av et kompetanseprogram for rehabilitering av eldre som i tillegg til det virtuelle fagnettet består av et undervisningsprogram via videokonferanse, med påfølgende refleksjonsgrupper. kompetanseprogrammet har også utarbeidet et tilbud om hospitering hos spesialisthelsetjenesten, i tillegg til at også kommunehelsetjenesten er i gang med det samme.

Oktober 2007 ble ti helsearbeidere fra spesialisthelsetjenesten invitert inn i fagnettet. I dag består fagnettet av 45 helsearbeidere som samarbeider i nettverket fordelt på 10 kommuner i Midt-Troms. Alle deltakerne i nettverket har mulighet for å bruke fagnettet i sitt daglige arbeid med de geriatrike rehabiliteringspasientene.

NST har gjennomført opplæring i bruk av fagnettet til helsearbeidere og fagansvarlige. NST skal bidra videre med teknisk og pedagogisk support, innholdsproduksjon i fagnettet, organisering og gjennomføring av videokonferanseforelesningene og evaluering av kompetanseprogrammet. Foreløpig er nettverksdeltakere fra ti kommuner i Midt-Troms med. På bakgrunn av evalueringen som ble gjennomført våren 2007, ble det utarbeidet en rapport som heter: "I need a kick start. Presentation of an Educational Program using flexible methods of learning".⁷ Planene for 2008 er at innholdsproduksjon skal ytterligere forbedres i

⁶ Lien, Linda (2006): *Sa-Do Kompetansenettverk for Saksbehandling og Dokumentasjon i pleie- og omsorgstjenesten. Interkommunalt prosjekt i Midt-Troms 2003-2005.* Prosjektrapport, Finnsnes 2005

⁷ Norbye, Bente & Furu, Rigmor (2007): *"I need a kick start. Presentation of an educational Program using flexible methods of learning. Designed for the Rehabilitation Network in rural*

fagnettet i tett samarbeid med brukerne. Et undervisningsprogram via videokonferanse er utarbeidet for våren 2008. Disse forelesningene skal streames og lagres digitalt i fagnettet.

Hjemmeside til Undervisningssykehjemmene i Norge

Webside: www.undervisningssykehjem.no. NST har i samarbeid med

Undervisningssykehjemmene i Norge utviklet en felles hjemmeside.

Mål: Synliggjøre og spre informasjon om Undervisningssykehjemmenes funksjon og virke

Innhold: Presentasjon av alle Undervisningssykehjem i Norge, oversikt over ansatte og samarbeidspartnere, kurs og aktiviteter, informasjon for studenter og elever, dokumenter, presentasjon av ulike prosjekter, nyhetsarkiv

Resultater: NST har i samarbeid med representanter fra Undervisningssykehjemmene utviklet innholdet på websiden, og gitt opplæring i vedlikehold og oppdatering av websidene til fagansvarlig USH i Oslo. NST har ansvar for teknisk drift og support.

Hjemmeside: Ringerinett

www.ringerinett.no er en hjemmeside med diskusjonsforum innen tema demensomsorg.

Utvikling av Ringerinett er en del av et større prosjekt i regi av Nøtterøy kommune.

Mål: Økt kompetanse og bedre samarbeid i demensomsorgen.

Hensikten er også å utvikle og utprøve IKT baserte løsninger i demensomsorgen.

Målgruppe: Ansatte og pårørende innen demensomsorgen

Fagansvarlig: Nøtterøy kommune

Innhold: Websiden www.ringerinett.no inneholder informasjon og kunnskap om demens, spørsmål og svar tjeneste, informasjon om kurs, litteratur, åpent diskusjonsforum

Resultater: Websiden er utviklet av NST i samarbeid med fagansvarlige i Nøtterøy kommune. NST har bidratt med videreutvikling og support av websiden. Diskusjonsforumet er åpent for alle som ønsker å diskutere problemstillinger vedrørende demensproblematikk. Erfaringene så langt viser til at foruten fagfolk i helseinstitusjoner, søker også pårørende til personer med demenssykdom råd og veiledning i diskusjonsforumet. Flere helsearbeidere fra demensomsorgen i Nøtterøy kommune har deltatt på læringsprogrammet Lær demens med bredbånd i tillegg til deltakelse på videokonferanseprogram om demens.

Prosjektet har bidratt til å sette fokus på kompetansebygging slik at helsearbeidere gjennom bruk av videokonferanse og Internetteknologi blir god på nettbasert læring. Oppbygging av IKT baserte fagnettverk i demensomsorgen gir muligheter for kompetansebygging og læring.

2.1.4 Kurs i bruk av teknologi

Gjennomførte kurs i bruk av videokonferanse i 2007/2008

- Opplæringskurs til helsepersonell på sykestua i Båtsfjord, Finnmark
- Opplæringskurs til helsepersonell på sykestua i Honningsvåg, Finnmark
- Opplæringskurs til 30 helsepersonell som deltok på Lær demens kurset i kommunene Nøtterøy (Bjønnesåsen), Hadsel, Øksnes, Bø, Sortland og Andenes
- Opplæringskurs til Nordnorsk kompetansesenter Rus, Narvik
- Opplæringskurs til helsepersonell i Alta, Tromsø og Mo i Rana
- Opplæringskurs til helsepersonell ved sykestua i Skjervøy, DMS Midt-Troms
- Opplæringskurs til helsepersonell ved Sonjatun Helsesenter. DMS Midt-Troms

areas of Northern Norway. Experiences and reflections". Report from the project Sustainable Rural Health Care Networks . September 2007.

Gjennomførte kurs i bruk av fagnett i 2007/2008

- Fagnett geriatri: Opplæringskurs gjennomført til 100 helsearbeidere
- Fagnett Regine (Geriatrisk rehabilitering): Kurs gjennomført til 10 helsearbeidere

2.1.5 Presentasjoner og markedsføring

Presentasjoner på konferanser og besøk hos NST

- 14.02.07 Sørlandet sykehus og kommunehelsetjenesten/BUP. Presentasjon fra NST: Helsekompetanse.no – En nasjonal læringsportal
- 23.05.07 Nasjonal konferanse for DMS, Finnsnes: "En for alle-alle for en". Presentasjon fra NST: Nettbasert Kompetanseutvikling som virkemiddel for rekruttering, stabilisering og nettverksbygging
- 13.06.07 TTeC Tromsø (Telemedisin konferansen). Presentasjon fra NST: "Regine- A network in Geriatric Rehabilitation"
- 22. og 23.08.07 Sortland. 31 deltakere fra seks kommuner: Nøtterøy, Sortland, Andenes, Øksnes, Hadsel og Bø. Presentasjon fra NST: Hva er eLæring? Hva er videokonferanse?
- 03.09.07 Tromsø. Presentasjon for fagutviklingssykepleiere. Generalforsamling for intensivsykepleiere. Presentasjon fra NST: Kompetanseutvikling for fagutviklingssykepleiere. Muligheter ved bruk av IKT
- 11.12.07 Tromsø. Oppstartskonferanse USH/demens Fyrtårn. Presentasjon fra NST: "Kompetanseutvikling hos helsearbeidere gjennom nettbasert undervisning og virtuelle fagnettverk"

Markedsføring

Markedsføring av NST`s nettbaserte læringstilbud skjer via NST`s hjemmeside www.telemed.no og eLæringsportalen www.helsekompetanse.no.

Roadshow i 2007

Nasjonalt senter for telemedisin (NST) er teknisk arrangør av totalt ti seminarer over hele Norge på oppdrag fra Sosial- og helsedirektoratet. Seminarene blir gjennomført i samarbeid med KS, Kompetansesenter for IT i Helsesektoren (KITH), Norsk sykepleierforbund og Norsk Helsenet. På denne måten skal man spre erfaringene fra de fire Fyrtårnsprosjektene i Tromsø, Trondheim, Stavanger, Sandefjord og Elin_k-prosjektene. Tilbakemeldingene fra deltakerne er i stor grad positive. Deltakerne fra kommunene har stor tro på gevinstene ved å ta i bruk elektronisk samhandling og telemedisin. På sikt vil kommunene kunne erverve mange gevinster ved å bruke helsenet for å samhandle elektronisk både internt i egen kommune, men også med andre aktører som sykehus, trygdekontor og apotek. Gevinstene innhentes hovedsakelig i form av tidsbesparelser ved at man unngår forsinkende ledd, får raskere svar fra de man samhandler med, oppnår mer fleksibel oppgaveløsning samt bedre dokumentasjon. Erfaringer fra organisering, utvikling og gjennomføring av et IKT basert kompetanseprogram i rehabilitering av eldre for Rehabiliteringsnettverket i Midt-Troms, ble formidlet av faglig ansvarlig (navn?) gjennom en av presentasjonene.

2.1.6 Samarbeidspartnere

Nettbasert kompetanseutvikling har mange samarbeidspartnere. De viktigste samarbeidspartnere for utvikling av nettbaserte kompetansetilbud til kommunene er:

- Kommunenes Sentralforbund
- Kommuner
- Fylkesmannen i Troms
- Nasjonalt kompetansesenter for Aldring og helse
- Lærings- og mestringssentra
- DMS Nord-Troms, DMS Midt-Troms, DMS Fosen
- Sykestuene
- Høgskolene i Bergen, Tromsø og Vestfold
- Universiteter
- Fagforbundene
- NSF Tillitsvalgte
- Helseinstitusjoner
- Helse- og sosialtjenesten
- Norsk Sykepleierforbund NY

3. Videreføring av pågående aktiviteter

Alle påbegynte aktiviteter i 2007 vil videreføres i 2008. Etter ferdig utvikling vil de nye kompetansetilbudene tilbys i www.helsekompetanse.no. Utvikling av nye e-læringstilbud er en kontinuerlig prosess samtidig som allerede etablerte kompetansetilbud gjenbrukes og revitaliseres. I tillegg til utviklingsprosessen er gjennomføring og evaluering av kompetansetilbudene en viktig oppgave. NST tilbyr praktisk og pedagogisk opplæring i bruk av IKT verktøyene, og gir nødvendig teknisk support underveis. Dette er viktige oppgaver for at IKT skal bli et nyttig verktøy i arbeidshverdagen. I tillegg arbeider NST med å synliggjøre hvilke muligheter bruk av IKT kan gi for kompetansebygging og samarbeid, og har en viktig oppgave med å motivere og engasjere helse- og sosialpersonell til å ta elektroniske verktøy i bruk i det daglige arbeidet.

3.1 Nye aktiviteter for 2008

Læringsprogram via videokonferanse

Nye videokonferanseoverførte undervisningsprogram vil i 2008 videreutvikles i samarbeid med programansvarlige/fagansvarlige fra både kommune- og spesialisthelsetjenesten. NST har opparbeidet et stort kontaktnettverk av kompetansetilbydere som NST ønsker å videreføre samarbeidet med i 2008. NST ser en stadig økning i deltakere fra både spesialist- og kommunehelsetjenesten til videokonferanseprogrammene. Mange ønsker å kombinere videokonferanse med bruk av Internett og fysiske samlinger når nye læringstilbud utvikles.

Virtuelle fagnettverk

I 2008 vil de ulike fagnettene videreutvikles og flere nye helse- og sosialarbeidere vil få mulighet til deltakelse. Fagnettene innen geriatri, geriatrisk rehabilitering og saksbehandling og dokumentasjon vil videreutvikles i tett samarbeid med brukerne. NST vil også i 2008 ha

en viktig rolle i utvikling av nytt innhold og teknisk support i tillegg opplæring av nye medlemmer som skal delta i fagnettene.

Nye nettbaserte læringsstilbud

Norsk Sykepleierforbund har i samarbeid med NST utviklet et nettbasert opplæringsprogram for sykepleiere som heter: "Tydelig-Modig-Stolt - i samhandling med kommersielle aktører". Formålet med utvikling av læringsprogrammet er at å bidra til å sikre samfunnets tillit til sykepleiere og til NSF som organisasjon. Hensikten er å gi sykepleiere, tillitsvalgte og ansatte bedre kunnskap om reglene for samhandling med kommersielle aktører, slik at de ikke havner i situasjoner der de opptrer i strid med NSF's retningslinjer og gjeldende lover og regelverk. Det nettbaserte læringsprogrammet går over tre måneder, og pr. i dag er det 32 faggruppeledere i NSF som gjennomgår kurset. Hovedledelsen i NSF skal også gjennomføre kurset. Før kurset tilbys alle sykepleiere i NSF skal det utvikles en nettbasert veileder som gjør at kurset blir helt nettbasert, uten veiledere og fysiske samlinger.

USH demensfyrtårn

NST deltok på oppstartsseminar av USH-demensfyrtårn 11.12.2007 i Tromsø med presentasjoner om muligheter og begrensninger ved IKT i pleie- og omsorgstjenesten. Erfaringer fra S@mspill 2007 ble presentert med eksempler fra Tromsø kommune som fyrtårnsprosjekt og hvordan kompetansebygging for helsearbeidere kan etableres gjennom deltakelse i virtuelle fagnettverk og nettbasert undervisning. USH i Tromsø sitt satsningsområde i USH demensfyrtårn er opplæring, og det vil være naturlig med et samarbeide med NST i denne sammenheng.

Forskningsprosjekt

NKU arbeider med et forskningsprosjekt som tar utgangspunkt i fagnettene geriatri og geriatrisk rehabilitering, og vil undersøke hvilken betydning deltakelse i disse har for helsearbeiderne. Gjennom kvalitative forskningsintervju vil NKU søke svar hos helsearbeiderne som deltar i fagnettene om hvilke erfaringer de har, og hva det betyr for dem å delta i et slikt nettverk. Har helsearbeidernes deltakelse i fagnettene betydning for kompetansebygging og tverrfaglig samarbeid? Intervjuene gjennomføres høsten 2007 og våren 2008. Forskningsprosjektet avsluttes senest våren 2009.

Vitenskapelig artikkel

En vitenskapelig artikkel er under arbeid våren 2008 med fokus er på helsearbeiderne i kommunene og deres muligheter for kompetansebygging. 40 helsearbeidere i kommunehelsetjenesten deltar i et kompetanseprogram innen rehabilitering av eldre. Kompetanseprogrammet er bygd opp av fysiske nettverkssamlinger, undervisning via videokonferanse med påfølgende refleksjonsgrupper og deltakelse i et virtuelt fagnettverk, Regine. Læringsformene er kombinerte av tradisjonelle og IKT baserte (blended learning). Forskningsspørsmålet i artikkelen er: "På hvilken måte kan "blended learning" gi helsearbeidere rom for faglig refleksjon. – Erfaringer fra et kompetanseprogram innen geriatrisk rehabilitering". Gjennom fokusgruppeintervju og erfaringer fra evalueringen vil forskningsspørsmålet forsøkes besvares. Gjennom artikkelen ønsker NKU å få forskningsbasert kunnskap om hvordan kompetanse bygges gjennom ulike arbeidsformer, med og uten bruk av IKT. Målet er at artikkelen skal ferdigstilles innen juni 2008.

Bokprosjekt

For å dokumentere erfaringene fra prosjektet Ringerinett (Høykomprosjekt finansiert gjennom Norges Forskningsråd 2005-2007), er prosjektkoordinator og prosjektleder i Nøtterøy kommune sammen med prosjektleder fra NST nå i gang med å skrive ei bok. Bakgrunnen for dette er at våre erfaringer kan være nyttige for helsearbeidere, ledere og lærere i kommunehelsetjenesten. Gjennom boka synliggjøres IKT-verktøyets muligheter samtidig som det settes fokus på menneskenes ressurser og deres tro på og vilje til samarbeid. Foreløpig tittel på boka er: "Muligheter i samarbeid – helse, læring og IKT". Bokprosjektet skal slutføres våren 2008 og forsøkes utgis via Kommuneforlaget.

4. Oppsummering

Flere helse- og sosialarbeidere tar i bruk læringsportalen helsekompetanse.no for å tilegne seg nødvendig kompetanse. I dag benyttes e-læringsportalen av nærmere 900 helse- og sosialarbeidere fra hele landet. Besøket på portalen økte fra 29 000 i 2006 til 81 000 i 2007.

Abelia har på bakgrunn av Samspillsplanen 2007 analysert bruk av IKT i Helse-Norge. En av konklusjonene i det de kaller S@mspill eBrustad 2007, er at e-læringsportalen helsekompetanse.no er et av få lyspunkter som har volum i tjenesten.

En viktig suksessfaktor er koblingen mellom et godt verktøy gjennom helsekompetanse.no, samtidig som vi gir teknisk og pedagogisk rådgivning til de som ønsker å utvikle sine kurs gjennom portalen.

En nasjonal løsning sikrer også at kompetanse blir samlet og flere vil ha mulighet til deltakelse og møte faggrupper innen samme fagtema på ett og samme sted.

e-læringsportalen www.helsekompetanse.no tilbyr i dag syv nettbaserte kurs, åtte virtuelle fagnett og 28 ulike program med temaforelesninger på videokonferanse, som for eksempel undervisningsserier om demens og psykiatri. Det er for tiden et stort trykk fra helsevesenet for å få utviklet nye fagnettverk. Der kan helsepersonell møtes i virtuelle rom på nettstedet og diskutere faglige problemstillinger, dele erfaringer, gi hverandre veiledning og bygge ny kunnskap. Portalen blir en stadig viktigere møteplass for enda flere fagområder. Et praksisfellesskap på nettet gir nye muligheter for kompetansebygging og tverrfaglig samarbeid for helse- og sosialpersonell i kommunehelsetjenesten.

Vedlegg 1

Oversikt over deltakerstudio i 2007

Alta helsesenter
Bardu Kommune Miljøarbeidertjenesten
Bardu kommune v/barneverntjenesten
Barn- & ungdomshabilitering, Region Skåne – Sverige
Barn- & Ungdomshabiliteringen, Nyköping
Barn- og ungdomshab, Hudiksvall
Barn- og ungdomshabilitering
Barneverntjenesten, Salangen kommune
Beteendevetenskaplige institutionen
BIKUBEN Regionalt brukerstyrt senter
Bjugn helsesenter
Bjugn kommune
Bjønnåsåsen, Nøtterøy kommune
Borkenes statlige mottak for asylsøkere
Bufetat. Fagteam Tromsø
BUP Alta
DPS Øst-Finnmark
Familievernkontoret i Alta
Flyktningkontoret i Alta
Fosen Distriktsmedisinske Senter
Fosen Næringshage
Fysioterapitjenesten Nordreisa
Gipø sykehjem
Handikappsentrum Västerås
Helse Finnmark
Hjelpemiddelsentralen i Nordland
Hvidtgården, Sandefjord kommune
Högskolan i Halmstad, Sverige
Høgskolen i Bergen
Høgskolen i Finnmark
Høgskolen i Hedmark avd. for helse og idrettsfag
Høgskolen i Narvik
Høgskolen i Tromsø
Høgskolen i Volda
Kiruna Kommun
Kroken sykehjem
Kystnæringsssenteret, Sortland
Kåfjord helsesenter
Leksvik kommune
Leksvik vg.skole
Lenvik og Sørreisa kommuner
Lærings- og mestringssenteret, SUS
Mosvik kommune, Barnebolig
Munkvoll Rehab.senter - St. Olavs Hospital
Nasjonalt kompetansesenter for aldring og helse
Nasjonalt kompetansesenter for demens
Nasjonalt kompetansesenter Granli

NAV Hjelpemiddelsentral Hordaland
Nila skolan, Malå kommun, Sverige
Nordkapp helsesenter
Nygård sykehjem, Sandefjord
Oppland fylkeskommune
Polarsirkelen vg skole
PPD for Sør-Troms
PPT Rana
PP-tjenesten i Sør-Varanger
Psykiatrisk Senter for Tromsø Og Omegn
Psykiatrisk Senter Ytre Helgeland, Brønnøysund
Psykiatrisk Senter Ytre Helgeland, Mo i Rana
Psykiatritjenesten i Bardu
Psykiatritjenesten, Målselv kommune
Ranvik ungdomsskole, Sandefjord
Rissa kommune
Rissa kommune, Helsetjenesten
Rissa omsorgssone
Salangen komm., Barneverntjenesten
Salten psyk.senter, Bodø, Nordlandssykehuset
Samisk høyskole - SEAD
Sandbackaskolan Arvidsjaur
Sandefjord kommune- avdeling teksleåsen
Sandefjord kommune, Helseseksjonen
Sandefjord Videregående skole
Senter for Psykisk Helse Midt-Troms
Senter for psykisk helse Nord-Troms
Siljansutbildarna Mora
Skjervøy Kulturhus
Sortland Flyktningkontor
Steigentunet
Storåsen Leirfjord barnehjem
Studiesenteret i Vadsø
Studiesenteret.no
Thekkingarnet Austurlands, Island
Trøndelag kompetansesenter
UDI Regionkontor Nord
Ungdomspsykiatrisk avdeling
Vadsø helsesenter
Vardø Helsestasjon
Vesterålen distriktpsøk.Senter(DSP)Straumsjøen
Vetlanda kommun, Avena Lärcentrum, Sverige
Vigrestad skule og barnehage
Voss Kommune
VPP Alta
Vågsøy kommune
Ørland Medisinske Senter
Åfjord kommune
Ål bibliotek

